

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României

Abecedarul poveștilor/ *.** – București: Paul
Editions, 2019
ISBN 978-606-8963-67-9
133.6

Redactor: Mihaela Enache, Nicoleta Petcu
Tehnoredactare: Paul Editions
Coperta: Paul Editions

Paul Editions

Șos. Ștefan cel Mare nr. 15, Sector 2, București
web: www.pauleditions.ro
e-mail: pauleditions@gmail.com, office@pauleditions.ro
nicoleta.petcu@pauleditions.ro,
mihaela.enache@pauleditions.ro,
tel: 0731.884.583; 0730.660.427

Abecedarul Poveștilor

Paul Editions

Costan li se dete lumina ochilor ca să vadă și ei ferici-
cirea lui Petru.

Asta a fost, dragii mei cei buni, povestea lui Petru
Făt-Framos cu Zâna Zorilor din Țara Soarelui.

Petru a trăit și a împărășit cu pace și cu sănăta-
te... și doară mai împărătește și astăzi cu ajutorul lui
Dumnezeu.

CUPRINS

5. ALEODOR ÎMPĂRAT de Petre Ispirescu
14. BROASCA ȚESTOASĂ CEA FERME-
CATĂ de Petre Ispirescu
24. CELE TREI RODII AURITE de Petre
Ispirescu
35. DOI FEȚI CU STEA ÎN FRUNTE de Ioan
Slavici
48. ERCULE de Petre Ispirescu
90. FLORIȚA DIN CODRU de Ioan Slavici
114. GREUCEANU de Petre Ispirescu
127. HAINELE CELE NOI ALE ÎMPĂRA-
TULUI de Hans Ch. Andersen
133. IEFTIN ȘI SCUMP de Petre Ispirescu
135. ÎNTÂMPLĂRILE LUI PĂCALĂ de Petre
Ispirescu
139. JALBA LUPULUI de La Fontaine
140. LUCEAFĂRUL DE ZIUĂ ȘI LUCEA-
FĂRUL DE NOAPTE de Petre Ispirescu

148. MOȘ NICHIFOR COȚCARIUL de Ion
Creangă

169. NUMAI CU VITELE SE SCOATE
SĂRĂCIA DIN CASĂ de Petre Ispirescu

176. OMUL DE PIATRĂ de Nicolae Filimon
HOTU ÎMPĂRAT de Petre Ispirescu

186. PASĂREA MĂIASTRĂ de Petre Ispirescu

199. RODUL TAINIC de Ioan Slavici

210. STAN BOLOVAN de Ioan Slavici

214. ȘUER de Barbu Ștefănescu Delavrancea

220. TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÂNEȚE ȘI
VIAȚĂ FĂRĂ DE MOARTE de Petre Ispirescu

232. ȚUGULEA FIUL UNCHIAȘULUI ȘI AL
MĂTUȘEI de Petre Ispirescu

255. URSUL PĂCĂLIT DE VULPE de Ion
Creangă

259. VASILIE, FINUL LUI DUMNEZEU de
Mihai Eminescu

266. ZÂNA ZORILOR de Ioan Slavici

ALEODOR ÎMPĂRAT

de Petre Ispirescu

A fost odată un împărat. El ajunsese la căruntețe și nu se învrednicise a avea și el măcar un copil. Se topea d-a-n picioarele, bietul împărat, să aibă și el, ca toți oamenii, măcar o stârpitură de fecior, dară în deșert.

Când, tocmai, la vreme de bătrânețe, iată că se îndură norocul și cu dânsul și dobândi un drag de copilăș, de să-l vezi și să nu-l mai uiți. Împăratul îi puse numele Aleodor. Când fu a-l boteza, împăratul adună Răsărit și Apus, Miazăzi și Miazănoapte, ca să se veselească de veselia lui. Trei zile și trei nopți ținură petrecerile și se chefură și se bucurară, de o ținură minte cât trăiră. Băiatul de ce creștea, d-aia se făcea mai isteț și mai iscusit. Nu mai trecu mult și iată că împăratul ajunsese la marginea groapei. Când fu la ceasul morții, el luă copilul pe genunchi și-i zise:

— Dragul tatei, iată că Dumnezeu mă cheamă. Sunt în clipa de a-mi da obștescul sfârșit. Eu văz că tu ai să ajungi om mare. Și chiar mort, oasele mele se vor bucura în mormânt de isprăvile tale. Asupra cârmuirii

impărației n-am nimic să-ți zic, fiindcă tu, cu iscusința ta, știu că ai s-o duci bine. Un lucru numai am să-ți spui:

— Vezi tu muntele acela de colo, să nu te ducă păcatele să vânez p-acolo, că este nevoie de cap. Acel munte este moșia lui Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop și cine calcă pe moșia lui, nu scapă nepedepsit.

Acestea zicând, căscă gura de trei ori și-și dete sufletul. Se duse și el ca toată suflarea de pe pământ, de pare că n-a fost de când lumea și pământul.

Îl jeliră ai săi, îl jeliră boierii, îl jeli și poporul; în cele de pe urmă trebuiră să-l îngroape.

Aleodor, după ce se urcă în scaunul lui tătâne-său, deși copilandru, puse țara la cale ca și un om matur. Toată lumea era mulțumită de domnia sa, și oamenii se făleau că le-a fost dat de sus ca să trăiască în zilele lui.

Adesea ieșea Aleodor la vânătoare ca să-și petreacă ceasurile ce-i prisosea de la trebile împărației. El ținea minte ce-i spusese tătâne-său și se silea să-i păzească cuvintele cu sfințenie.

Într-o zi, nu știu cum făcu, dus fiind pe gânduri, și alunecă de călcă pe pământul pocitului de om. N-apucă să facă zece, douăzeci de pași, și iată că se pomeni cu dânsul dinaintea lui.

Acum nu-i era lui pentru că trecuse pe pământul omului celui slut și scârbos, ci îi era ciudă cum de să calce vorba tatălui său ce-i spusese cu grai de moarte.

Pocitania pământului îi zise:

— Toți nelegiuirii ce-mi calcă hotarul cad în robia mea.

— Mai întâi trebuie să știi, îi răspunse Aleodor, că din nebagare de seamă și fără de voia mea am călcat pe coprisul tău, și n-am nici un gând rău asupra-ți.

— Eu te socoteam mai altfel; dară văz că ai de gând să-ți ceri iertăciune de la mine ca toți fricoșii.

— Ba, să mă ferească Dumnezeu! Eu ți-am spus curatul adevăr, și dacă vrei luptă, alege-ți: în săbii să ne tăiem, în buzdugane să ne lovim, ori în luptă să ne luptăm.

— Nici una, nici alta. Ci, ca să scapi de pedeapsă alt chip nu e, decât să te duci să-mi aduci pe fata lui Verdeș-împărat.

Aleodor voi să se codească oarecum; ba, că trebile împărației nu-l iartă să facă o călătorie așa de lungă; ba, că n-are călăuz; ba că una, ba că alta; dară ași! unde vrea să știe pocitul de toate astea! El o ținea una, să-i aducă pe fata lui Verdeș-împărat, dacă vrea să scape de ponosul de tâlhar, de călcător de drepturile altuia, și să rămâie cu sufletul în oase.

Aleodor se știa vinovat. Deși fără voia lui, dară știa că a făcut un păcat de a călcat pe moșia slutului. Mai știa iară că de omul dracului, să dai și să scapi. Să n-ai nici în clin, nici în mână cu dânsul. Făgădui în cele din urmă să-i facă slujba cu care-l însărcina.

Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop știa că, deoarece Aleodor i-a făgăduit, apoi are să-și ție cuvântul, ca unul ce era om de omenie, și-i zise:

— Mergi cu Dumnezeu, și să-ți ajute să vii cu izbândă bună.

Aleodor plecă. Și cum mergea el gândindu-se și răzgândindu-se cum să-și împlinească sarcina mai

bine, căci își dăduse cuvântul, se pomeni pe marginea unui eleșteu și o știucă se zbătea de moarte pe uscat.

Cum o văzu, el se duse să o ia să-și aline foamea cu dânsa.

Știuca îi zise:

— Nu mă omorî, Făt-Frumos; ci mai bine dă-mi drumul în apă, că mult bine ți-oi prinde când cu gândul n-ai gândi.

Aleodor o ascultă și îi dădu drumul în apă. Atunci știuca îi mai zise:

— Ține acest solzișor, și când vei gândi la mine, eu voi fi la tine.

Flăcăul plecă mai înainte și se tot mira de o astfel de întâmplare.

Când, iacă se întâlnește cu un corb ce avea o aripă ruptă.

Și vrând să vâneze corbul, el îi zise:

— Făt-Frumos, Făt-Frumos, decât să-ți încarci sufletul cu mine, mai bine ai face să-mi legi aripa, că mult bine ți-oi prinde.

Aleodor îl ascultă, căci era băiat viteaz și de treabă, și îi legă aripa. Când era să plece, corbul îi zise:

— Ține penița asta, voinicule, și când vei gândi la mine, eu voi fi la tine.

Luă penița Aleodor, și-și cătă de drum. Dară nu făcu ca la o sută de pași și iată că dete peste un tăune. Când se gătea a-l strivi cu piciorul, tăunele zise:

— Cruță-mi viața, Aleodor împărat, și eu te voi mântui pe tine de la moarte. Ține acest pufuleț din aripioara mea, și când vei gândi la mine, eu voi fi lângă tine.

Auzind Aleodor unele ca acestea, și că îi zise și pe nume, odată ridică piciorul și lăsă pe tăune să se ducă

în voia lui. Și mergând înainte, cale de nu știu câte zile, dete de palaturile lui Verdeș-împărat. Cum ajunse aici, se puse la poartă și așteptă că doar de va veni cineva să-l întrebe ce caută.

Stătu o zi, stătu două; și ca să vie cineva să-l întrebe ce voiește, ba. Când fu în ziua de-a treia, Verdeș-împărat chemă slujitorii și le dete o gură de or pomeni-o.

— Cum se poate, le zise el, să stea omul trei zile la poarta mea și să nu meargă nimeni să-l cerceteze? Pentru asta vă plătesc eu simbrie? Pentru asta vă am eu la mine pe procopseală?

Slujitorii dădeau din colț în colț și nu știau ce să răspundă. În cele de pe urmă, chemă pe Aleodor și-l duse înaintea împăratului.

— Ce vrei, flăcăule, îi zise împăratul, și ce aștepti la poarta curților mele?

— Ce să voi, mărite împărate, îi răspunse el, iată sunt trimis să-ți cer fata.

— Bine, băiete. Dară mai întâi trebuie să facem legătură, căci așa este obiceiul la curtea mea. Ai voie să te ascunzi unde vei voi, în trei zile de-a rândul. Dacă fie-mea te va găsi, capul ți se va tăia și se va pune în parul ce a mai rămas, din o sută, fără cap. Iară de nu te va găsi, atunci cu cinste împărătească o vei lua de la mine.

— Am nădejde la Dumnezeu, mărite împărate, că nu mă va lăsa să piri. Parului îi vom putea da și altceva, nu tot cap de om. Să facem legătura.

— Așa?

— Așa.

Se puseră și făcură legătura; scriseră carte și o întăriră.

Venind fata de față, se învoiră ca a doua zi el să se ascundă cum va ști mai bine. Dară dacă se învoiră, el rămase într-un neastâmpăr ce-l chinuia mai cumplit decât moartea. El se gândea și se răzgândea cum să se ascundă mai bine. Vezi că era vorba de capul lui, iară nu de altceva. Și tot mergând pe gânduri și tot plănuiind, iată că-și aduse aminte de știucă. Scoase solzul, se uită și gândi la stăpâna lui; când iată, mare, că știuca și venise și-i zise:

— Ce poftești de la mine, Făt-Frumos?

— Ce să poftesc? Iacă, iacă, ce mi s-a întâmplat. Nu știi tu ceva să mă înveți ce să fac?

— Ia nu te mai îngrija. Lasă pe mine!

Și îndată, lovind din coadă, făcu pe Aleodor un cosăcel și îl ascunse pe fundul mării, printre ceilalți cosăcei.

Când se sculă fata își luă ocheanul și se uită cu el în toate părțile. Nu-l văzu. De unde ceilalți care veniseră să o ceară în căsătorie se ascundeau prin pivniți, pe după case, pe după câte o șiră de paie, sau prin vreo culă părăsită, Aleodor se ascunsese astfel, încât fata intră la grijă că o să fie biruită. Ce-i veni ei, se uită cu ocheanul și în mare, și îl zări pe fundul mării, printre cosăcei. Pasămite, ocheanul ei era năzdrăvan.

— Ieși de-acolo, hoțomanule, îi zise ea râzând. Ce mi te-ai posmăgit așa? Din coșcogeamite omul te-ai făcut un cosac și mi te-ai ascuns în fundul mării.

N-avu încotro și trebui să iasă.

Ea și îi zise împăratului:

— Mi se pare, tată, că flăcăul ăsta mi-a venit de hac. Și mult e nurliu și drăgălaș. Chiar de l-oi afla până la a treia oară, să-l ierți, tată, că nu e prost ca ceilalți. Boiul lui îl arată a fi ceva mai deosebit.

— Vom vedea, îi răspunse împăratul.

A doua zi, ce-i veni lui, se gândi la corb. Acesta fu numaidecât înaintea lui, și-i zise:

— Ce vrei, stăpâne?

— Ia uită-te, neiculiță, ce mi s-a întâmplat; nu știi tu ceva să mă înveți?

— Să încercăm.

Și lovindu-l cu aripa, îl făcu un pui de corb și îl vârî într-un stol de corbi ce se urcase până la vântul turbat.

Cum se sculă fata, își luă ocheanul și iarăși îl căută prin toate locurile. Nu e. Caută-l pe pământ, nu e. Caută-l prin ape și prin mări, nu e. Se luă de gânduri fata. Când, către nămiezi, ce-i veni ei, se uită și în sus. Și zărindu-l în slava cerului printre stolul de corbi, începu a-i face cu degetul, și-i zise:

— Ghidi, ghidi, tâlharule ce ești! Dă-te jos de-acolo, omule, ce mi te-ai făcut așa pitcoace de pasăre? Nici în rai nu scapi de mine!

Se dete jos, că n-avea ce face. Împăratul începu a se minuna și el de istețimea lui Aleodor și-și plecă urechea la rugăciunea fiicei sale. Însă, fiindcă legătura era ca să se ascundă până de trei ori, împăratul zise:

— Da minune, ia să vedem unde are să se mai ascundă?!

A treia zi, dis-de-dimineată, se gândi la tăune. Acesta veni într-un suflet. După ce îi spuse ce voiește, tăunele zise:

— Lasă pe mine!, și de te-o găsi, eu aici sunt.

Îl făcu o lindină și-l ascunse chiar în coada fetei, fără să simtă ea.

Sculându-se, fata și luând ocheanul, îl căută toată ziua, și, ca să dea de dânsul, nici cât. Ea se da de ceasul morții, căci îl simțea, i se arăta ei a fi p-aci prin

preajmă, dară de văzut nu-l vedea. Căta cu ocheanul prin mare, pe pământ, prin văzduh, dară nu-l văzu niciăieri. Către seară, obosită de atâta căutare, strigă:

— Ci ia arată-te odată. Te simt că ești p-aci pe-aproape, dară nu te văz. Tu m-ai biruit, a ta să fiu.

Dacă auzi el că este biruită, se dete binișor jos din coada ei și se arată. Împăratul n-avu nici el ce mai zice, și îi dete fata. Când plecară, îi petrecu cu mare cinste și alai, până afară din împărăția lui.

Pe drum, ei stătură să facă popas. Și după ce îmbucară câte ceva, el puse capul în poala ei și adormi. Fata de împărat, tot uitându-se la el, i se scurgeau ochii după frumusețea și după boiul lui. Inima îi dete brânci și ea nu se putu opri, ci îl sărută.

Aleodor, cum se deșteptă, îi trase o palmă. Ea plânse și îi zise:

— I, Aleodor dragă, dară grea palmă mai ai!

— Te-am pălmuit pentru fapta ce ai făcut; căci eu nu te-am luat pentru mine, ci pentru cela ce m-a trămis pe mine.

— Apoi bine, frățioare, de ce nu mi-ai spus așa de acasă; căci atunci știam și eu ce să fac; dară lasă, nici acum nu e timpul trecut.

Pornind și de aici, ajunseră cu sănătate la Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop.

— Iată, m-am închinat cu slujba, zise Aleodor, și voi să plece.

Fata, când văzu pe acea iazmă, se cutremură de scârbă și nu voia să rămâie la dânsul odată cu capul.

Slutul se dete pe lângă fată și începu s-o lingusească cu vorbe mierloitoare și să se dea cu binele pe lângă dânsa.

Dară fata îi zise:

— Piei de dinaintea mea, satano, că te trimit la muma-ta, Iadul, care te-a vărsat pe fața pământului.

Sluțenia de neom se topea de dragostea fetei, se lungea cu burta pe pământ și umbla cu șoșele, cu momele să o înduplece pe fată a-l lua de bărbat.

Dară, ași! feritu-l-a sântulețul să se apropie de dânsa! Căci îl ținea ținuit în loc cu ochii cât de colo. Din satană, din iazmă și din spurcăciune nu-l mai scotea.

— Piei, necuratule, de pe fața pământului, să scape lumea de o ciumă și de o holeră ca tine. Mai stărui ce mai stărui, și dacă se văzu înfruntat până într-atât, iazma plesni de necaz, cum de să fie el ocărât atât de mult de o cutră de muiere.

Atunci, Aleodor întinse cuprinsul său și peste moșia lui Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop, luă de soție pe fata lui Verdeș-împărat și se întoarse la împărăția lui.

Când îl văzură gloatele venind teafăr, alături cu o soțioară de-i râdea și stelele de frumoasă, îl primiră cu mare bucurie; și, urcându-se din nou în scaunul împărăției, domni și trăi în fericire, până se istoviră.

Iară eu încălecai pe-o șea și v-o spusei dumnea-voastră așa.

BROASCA-TESTOASĂ CEA FERMECATĂ

de Petre Ispirescu

A fost odată un împărat, și el avea trei feciori. Când le-a venit și lor vremea de însurătoare, le-a zis împăratul:

— Dragii mei copii, v-ați făcut mari; mergeți de vă căutați ursitele, ca să intrați și voi în rândul oamenilor.

— Vorbele tale, tată, sunt pentru noi ca o icoană la care ne închinăm, răspunseră copiii și, după ce îi sărutară mâna, se gătiră, care mai de care, să plece mai curând.

Fiul cel mare se îmbracă cu hainele ce le avea el mai bune, luă oaste cu dânsul și bănet de ajuns.

Mergând spre răsărit, ajunse la curtea unui împărat care avea o fată, singură la părinți. O peți de la tatăl ei, împăratul, și învoiala se și făcu.

Asemenea și cel mijlociu, după ce se dichisi și el cum știu mai bine, plecă și el înspre apus. Ajunse și el la curtea unui alt împărat, carele asemenea avea o fată. Făcură vorba, și iute, iute, se logodi și el cu dânsa.

Pe fiul cel mai mic, însă, nu-l trăgea inima a pleca în pețit. Dară n-avu ce-și face capului, căci tată-său îl trimitea întruna să caute a se căpătui și el. Luă și dânsul niște haine, numai să nu zică nescine că nu s-a gătit, și de cheltuială ce pe apă nu curge, și plecă și el, știi, cam în dorul lelii.

Dară unde să se ducă? Nici el, iacă, nu știa. Mișca și el picioarele a lene, unul după altul înaintea lui, numai să zică că umblă, apucă pe o cărare ce întâlnește în cale, și merse pe ea, fără să-și dea seama unde se duce. Când, ce să vezi d-ta? Poteca pe care apucase, îl scoase drept la un eleșteu mare. În cale văzu o nuiua lungă de alun pe care o luă, așa de florile mărilor, fără să știe ce are să facă cu dânsa.

Ajungând pe marginea eleșteului, se așeză și el acolo jos, și, privind cu nedomirire, ia așa numai ca să zică și el că face ceva, bălăcea cu nuiua prin apă, și făcea haz cum sare stropii de apă, când o lovea. Apoi începu a cugeta.

El vedea că fiecare strop de apă, când pică înapoi la matcă, se face câte un armean (cerc) împregiurul lui, și de ce merge se mărește, până ce intră iarăși în sânul matcei de unde a ieșit, fără mai pe urmă să se cunoască nici locul unde a picat stropul, nici întinderea armeanului din giurul lui, ci totul rămânea ca mai-nainte, adică fața apei lucie ca o oglindă.

El era dus cu gândurile. Se uita și nu mai vedea, tot da cu nuiua în apă, și nu știa ce făcea. Nu mai simțea dacă este, ori nu mai este. Când, iată că o broască testoasă ieșise pe luciul apei, și se uita galeș la dânsul. Unde lovea el cu nuiua, și unde se deschidea talazurile care înconjura vârful nuiiei, acolo, țâșt! și dânsa, și ochii de la dânsul nu și-i mai lua.